

Ардыг Эрүүлийг сахих хэлтэс

1921 оны 7 дугаар сарын 6-нд Монгол ардын намын Төв хороо, Ардын түр засгийн газар нийслэл хүрээнд ирж, засгийн бүх эрхийг Ардын түр Засгийн газрын мэдэлд авч, Засгийн газрыг өргөтгөн байгуулж, Богдын засгийн газрыг татан буулгаснаас хойш, Нийслэл хотын түр захиргаа байгуулах хүртэл, Нийслэл хүрээний дотоод хэргийг Дотоод яамнаас эрхлэж байв.

1923-1924 онд Ардын төлөөлөгчдийн хурал шат дараалан байгуулагдаж, үүгээр төрийн эрх барих хурал хэмээх Ардын төлөөлөгчдийн байгууллагын шинэ систем тогтжээ.

1922 оны 1- дүгээр сарын 25-нд ардын Засгийн газрын шийдвэрээр “олон ноёд тайж нарын хамжлага ба тайж нарыг сум эрийн тоонд шилжүүлэн оруулна” гэж хамжлагат ёсыг халах түүхт шийдвэр гаргасан

1921-3-24-нд байгуулагдсан Дотоод яамнаас эрхлэн байсан боловч үнэн хэрэг дээрээ НамынТөв Хороо, Засгийнгазраас нийслэлийн өдөр тутмын ажилд ихээхэн анхаарал тавьж, шууд гардан удирдаж байсан байна.

1923 оны 10 дугаар сарын 5-нд аймгуудыг орших газрын уул, усны нэр, мөн 1 дугаар сард хошуудын хуучин нэрийг халж газар орны нэрээр нэрлэх.

1923-1-13-нд Намын Төв Хорооны тэргүүлэгчдийн хурлаар нийслэл хотыг сайжруулах тухай хэлэлцэж, хотын захиргаа байгуулах, дүрэм хэмжээг тогтоохоор заажээ.

1924-3-7-нд Засгийн газрын 4-р хурлаар Нийслэл хүрээнд хотын захиргаа байгуулах, түүний түр зуурын дүрмийг баталжээ.

1924 оны 6-р сард засгийн газраас хотын захирагааг өөрийн биеэ даасан төсөв санхүүтэй болгох дүрмийг баталж, уг дүрмийг 1925 оноос эхлэн дагаж явуулахаар тогтоожээ.

1924-8-11-нд Нийслэл хүрээнд хотын захиргаа байгуулжээ.

Хотын түр захиргаа байгуулсаны дараа “Нийслэлийн түр захиргааны хэрэг эрхлэх газрын захиргаа” гэсэн үгтэй, хотын захиргааны тамга, мөн хороодын тэмдгийг баталжээ.

Анх Чойжин ламын сүмийн зүүн өмнө талд хашаа хатгаж 2 эсгий гэр бариулж хотын захиргааны конторын байр бий.

Кино үйлдвэрийн хуучин байранд байж байгаад 1936 онд одоогийн хотын шүүхийн урьд, улсын номын сангийн зүүн талд байгаа байранд орсон Сүхбаатарын талбайн баруун тал Элдэв-Очир кино театрын хойд талд хуучин Алтай зочид буудлын байранд орж байрлажээ.

1924-11-22-нд Улсын анхдугаар их хурлын 11-р тогтоолд хотын захиргаа шинэ тутам байгуулагдсан жинхэнэ хотын захиргаа болгох эрхлэх ажлыг албан газруудаас дараа дараагаар шилжүүлэн өгөхийг заажээ.

1924-11-26-нд улсын анхдугаар Их хурлын 14-р тогтоолоор нийслэл хотын нэрийг Улаанбаатар хот гэж нэрлэхээр тогтоосон.

1925-4-25-нд Ардын засгийн газрын 14-р хурлын 7-р зүйлээр эртнээс Маймаа хот гэж нэрлэсэн /худалдааны хот/ сүүлдээ Элбэг амгалан хот гэж нэрлэж байсныг

Залуучуудын эвлэлийн соёлыг дэлгэрүүлэх 6-р үүрээс ирүүлсэн саналын дагуу Д.Сүхбаатарын төрсөн хот учир Амгаланбаатар хот гэж нэрлэхээр тогтоожээ.

Наймаа хот, хотын тусгай захиргаатай байсныг өөрчилж, Улаанбаатар хотын захиргаанд нэгтгэн захируулжээ.

1925 онд Улаанбаатар хотын намын үүр 6 байсны дээр олон хороодод намын үүр шинээр байгуулж, хотын захиргааны дэргэд намын ангийг байгуулжээ.

1925-12-11-нд Засгийн газрын 44-р хурлаар Хотын захиргааг жинхэнэ болгож, дүрмийг улсын бага хурлын тэргүүлэгчдэд явуулан батлуулахаар тогтоожээ.

1925-12-11-нд Улсын 2 дугаар Их хурлаар хотын захиргааны дүрэм дөчин есөн зүйлийг баталсан байна.

Хотын захиргааны гүйцэтгэх газар нь долоон тэргүүлэгчидтэй, түүний дарга, орлогч, нарийн бичгийн дарга нар нь товчоо болон бүрэлдэж байсан бөгөөд хэлтсүүд нь Ерөнхий хэлтэс, Ардыг гэгээрүүлэх хэлтэс, Ардын эрүүлийг сахих хэлтэс, Аж үйлдвэрийн хэлтэс /энэхүү хэлтэст санхүү, аж ахуй, тоо бүртгэх салбарууд хамаарагдаж байв/-тэй байхаар заажээ. Хэлтсүүд нь тухайн үеийн байдлаас өөрчлөгдөж байжээ. Албан газар, цэрэг, үйлдвэрийн хэлтсүүдтэй болсон байна.

1925 онд хотын захиргаа нь 6 хэлтэс, 104 орон тоотой байв.

Улсын 2 дугаар их хурлын шийдвэр болон Засгийн газрын 22 дугаар хурлын 7-р зүйлийг үндэслэн 1926-9-3-нд Засгийн газрын 35 дугаар хурлын 12 дугаар зүйлээр 1927-1-1-нээс эхлэн хотын захиргааны газрыг Дотоод яамны харьяанаас өөрчилж тусгай эрхтэй биеэ даасан газар болгохоор заажээ.

БНМАУ-ын 2 дугаар их хурлын 9 дугаар тогтоолын 4 дүгээр зүйл, Засгийн газрын 22 дугаар тогтоолын 17 дугаар зүйлээр Засгийн газрын комиссын саналыг үндэслэн

1926 оны 9 дүгээр сарын 3-нд Ардын засгийн газрын 35 дугаар хурлын 12 дугаар зүйлээр 1927 оны 1 дүгээр сарын 1-нээс эхлэн хотын захиргааг Дотоод яамны харьяанаас өөрчилж, тусгай эрхтэй, биеэ даасан газар болгохоор тогтоожээ.

1930 онд батлагдсан Улаанбаатар хотын захиргааны дүрмийг шинэчлэн баталж, эл дүрэмд хотын захиргаа нь Сайд нарын Зөвлөлийн шууд харьяалалд засаг захиргааны нэгж болохыг заасан

1931-2-26-нд Засгийн газрын эрхлэх товчооны 10-р хурлын 5-р зүйлээр орон нутгийн захиргааг шинэчлэн өөрчлөх хувьсгалт түр хороодыг түр хороо гэж нэрлэхээр тогтоожээ.

1931 оны 2 дугаар сард нутаг дэвсгэр засаг захиргааны хуваарилалт явуулах “ түр хороод” аймгуудад байгуулагдсан ба мөн 3 дугаар сард сумдад “түр захиргаа” байгуулсан. Мөн 3, 4 дүгээр сард хуучин аймгийн яам, хошуудын тамгын газрын татан буулгаж, шинэ байгуулагдсан сум, аймгийн ардын төлөөлөгчдийн 1 дүгээр их хурал хуралдаж, тариалан зэрэг 13 аймаг байгуулагджээ.

1931-3-29-нд Засгийн газрын эрхлэх товчооны 15-р хурлын 3 дугаар зүйлээр Засаг захиргааны газруудад тамга, тэмдэг гэж давхар олгохыг зогсоож ганц тамга олгох, дөрвөлжин маягийг өөрчлөн дугуй хэлбэртэй болгохоор тогтоожээ.

1931-9-7-нд Засгийн газрын 20-р тогтоолын 4-р зүйлээр Төв аймаг, хотын захиргааг нэгтгэх тухай асуудал боловсруулах комиссыг томилсон байна.

1931-9-21-нд УБХ-ын тэргүүлэгчид, Засгийн газрын хамтарсан хурлын тогтоолоор Төв аймаг Улаанбаатар хотын захиргааны нутаг дэвсгэрийг нэгтгэн Улаанбаатарт төвлөрүүлэх, Улаанбаатар хэмээх аймгийн захиргаа байгуулах, сонгуулийг 10 дугаар сарын 1-нд хийх, сонгууль хийсний дараа Төв аймаг, Улаанбаатар хотын захиргааны нутаг дэвсгэрийг нэгтгэн Улаанбаатарт төвлөрүүлэх, Улаанбаатар хэмээх аймгийн захиргаа байгуулах, сонгуулийг 10 дугаар сарын 1-нд хийх, сонгууль хийсний дараа Төв аймаг, Улаанбаатар хотын захиргааг татан буулгасанд тооцох, Улаанбаатар аймгийн захиргааг гишүүд 11, орлогчдыг 5 хүнээр аймгийн захиргааны байгуулалтыг тэргүүлэгч, орлогч, нарийн бичгийн дарга, ерөнхий хэлтэс, цэргийн хэлтэс, хөдөө аж ахуйн хэлтэс, санхүүгийн хэлтэс, хотын нийтийн аж ахуйг эрхлэх хэлтэс, ардыг гэгээрүүлэх явдлын хэлтэс, Цагдан сэргийлэх явдлын хэлтэс, Улсын хянан байцаах бүртгэлийг Эрхлэх товчоо зэрэг зохион байгуулалтаар тогтоожээ.

1931 оны 9 дугаар сарын 21-нд Улаанбаатар хотын тэргүүлэгчид, Засгийн газрын хамтарсан хурлаар, Төв аймаг, Улаанбаатар хотын захиргаа, нутаг дэвсгэрийг нэгтгэн төвлөрүүлж, “Улаанбаатар” хэмээх аймгийн захиргаа байгуулах, сонгуулийг мөн оны 10 дугаар сарын 1-нд хийхээр тогтоожээ.

1931 онд Төв аймаг, хотын захиргаанд явуулсан ажлын тухай илтгэх хуудсанд Улаанбаатар аймгийн захиргааг 1931 оны 10 дугаар сард шинэчлэн нэгтгэж байгуулсан /Хуучин Төв аймагтай/ 1931 оны 3 дугаар сараас хотуудыг өөрчилсөн байна.

1932-8-5 нд Сайд нарын Зөвлөлийн 7-р тогтоолын 11-р зүйлээр Улаанбаатар аймгийн захиргааны зохион байгуулалтыг

- 3-5 хүнтэй тэргүүлэгчид
- Малын ажил ба хадлан тариалангийн хэлтэс
- Цэргийн хэлтэс
- Санхүүгийн хэлтэс
- Ардыг гэгээрүүлэх хэлтэс
- Хотын аж ахуйн хэлтэс
- Бичиг дансны ангитайгаар баталжээ.

1932-5-27-нд Сайд нарын Зөвлөлийн 9-р тогтоолын 3-р зүйлээр 1931 онд Төв аймаг ба Улаанбаатар хотын захиргааг нэгтгэсэн нь үр дүн өгөөгүй учир салгаж аймаг, хотын захиргаа тус тусад нь байгуулахаар тогтоожээ.

1932 онд Сайд нарын Зөвлөлөөс гаргасан тогтоол /хагас/-д дурьдахдаа хүний урьд Сайд нарын Зөвлөлөөс Улаанбаатар хотын захиргааг аж ахуйн талаар биеэ даасан газар болгож ялган байгуулах тухай гаргасан тогтоолд нэмэгдүүлэн тогтоохдоо

- Хотын захиргааг ҮЭ гишүүн, 4 орлогч гишүүнээр байгуулжээ.
- Хотын их хурлыг 1932- 11 -1-нд хийлгэх

- Хотын захиргааны орлого зарлагын төсвийг ялган салгаж 1933 оны 1-р сараас эхлэн явуулах хүртэл хот ба Төв аймаг хоёрын зардлыг нэгтгэсэн төсвөөс гүйцэтгэж байхаар заажээ.

1932 оны 10 сард Улаанбаатар хотын захиргааг Төв аймагтай нэгтгэж Улаанбаатар аймгийн Захиргаа болгосон.

1933 оны СнЗ дахин шинэ дүрэм баталж УБХ-ын захиргааг СнЗ-д шууд харьяалуулан захирагдах засаг захиргааны нэгж болгосон. тэр жилдээ хотыг 6 хороо болгож хороодын дарга нарт сумын даргын эрх үүргийг гүйцэтгүүлэв.

1933-7-18-нд Сайд нарын Зөвлөлийн Ерөнхий сайдын 5 дугаар тушаалаар үндсэн хуулинд зааснаар аливаа тамга тэмдэг дөрвөлжин ба болдоор хийгдсэн байх ёстой атал орон нутгийн яам газруудын тамга дугариг резинээр хийгдсэн нь буруу учир хураан авч үндсэн хуулинд зааснаар шинэчлэн хийлгүүлэхээр заажээ.

1933 оны 12 дугаар сарын 29-нд Сайд нарын Зөвлөлийн 42 дугаар тогтоолын 4 дүгээр зүйл ээр 1930 онд батлагдсан Улаанбаатар хотын захиргааны дүрмийг шинэчлэн баталж, эл дүрэмд хотын захиргаа нь Сайд нарын Зөвлөлийн шууд харьяалалд засаг захиргааны нэгж болохыг заасан бөгөөд бүтцийг нь:

Аж ахуйн хэлтэс

Санхүүгийн хэлтэс

Паспорт, бичиг эрхлэх хэлтэс

Ардын гэгээрэл боловсролын тасаг

Хотын ариун цэврийн хянан харгалзах газар

Бичиг хэргийн анги

Барьцаалан зээлдүүлэх ламбордын газар

Галын аюулаас хамгаалах газар

Цагдан сэргийлэх газар

Шүүх

Прокурор зэрэг байна.

1936 онд Аж Үйлдвэрийн комбинтын дэргэд 7 хороог 21 хоринтойгоор байгуулсан.

1936 онд СнЗ-өөс хотыг газар нутгийг шинэчлэн олгожээ. /Өмнө тал нь Туулын хөвөө, Зайсан толгойн ам бүхлээр нь баруун тал нь Яармагийн амнаас Толгойтын Баянхошуу, Зүүн талыг Улиастайн бургаснаас Хөлийн модчины ногоон мод хүртэлх газрыг олгосон.

1937 оны 2 дугаар сарын 13-нд Улаанбаатар хотын тэргүүлэгчид, СнЗ-ийн хамтарсан 4/2 дугаар тогтоолоор хотын захиргааг өөрчлөн “Нийслэл Улаанбаатар хотыг захирах яам” болгохоор тогтоосон байна.

1937 оны 2 сарын 5-нд СнЗ-ийн тогтоолоор Улаанбаатар хотын Захиргааны эрхийг өргөтгөн яамны эрх хэмжээнд хүргэж, хотыг захирах яам хэмээн нэрлэж яамны даргыг СнЗ-ийн жинхэнэ гишүүн болгожээ.

1937 оны 05 дугаар сарын 4-нд Улсын бага хурлын тэргүүлэгчдийн хурлаар Нийслэл Улаанбаатар хотыг захирах яамны дүрмийг баталсан ба үндсэн хуулийн дагуу нийслэл хотын яам нь хотын ба хороодын хуралаар батлагдахаар заажээ.

СнЗ, Улсын бага хуралд захирагдах ба сайд нь СнЗ-ийн гишүүн байхаас гадна хотыг захирах яам нь 9 тэргүүлэгч, 3-н орлогчтойгоор хотын хуралаас сонгогддог байсан.

1937 оны 02 дугаар сарын 13-нд Сайд нарын Зөвлөлийн 2 дугаар хурал, Улаанбаатар хотын Тэргүүлэгчдийн 4 дүгээр тогтоолоор 02 зүйлээр Улаанбаатар хотын захиргааг өөрчлөн "Улаанбаатар хотыг захирах яам" болгосон.

1937-4-23-нд Сайд нарын Зөвлөлийн 12 дугаар хурлын 4-р зүйлээр Нийслэл Улаанбаатар хотыг захирах яамны дүрмийг баталжээ.

Мөн яам нь Сайд нарын /Зөвлөлийн гишүүн байна гээд дотоод байгуулалтыг /

- Хотын байдлыг сайжруулах хэлтэс, энэ хэлтэст харьяалагдах
- Орон сууцны тасаг
- Түлээ модны бэлтгэлийн газар
- Захирах тушаах хэлтэс
- Санхүүгийн хэлтэс
- Цэргийн хэлтэс
- Ардын соёл боловсруулах хэлтэстэй байна гэжээ.

Мөн яамны шууд захиргааны газрууд:

- Амгаланбаатар хотын захиргаа
- Хороо, хоридын захиргаад
- Хотын өнчин ядуусыг тэтгэх газар
- Хүн эмнэлгийн салбар газрууд

Тусгай дүрмээр хотын хэмжээнд дээр ажиллах газрууд

- Хотын прокурорууд
- Хотын шүүх таслах газар
- Хотын хоршооны байгууллагууд
- Барьцаалан зээлдүүлэх ламфортын газар

- Хотын доторхи артель, нэгдэл, үйлдвэр, мал эмнэлгийн ажил явуулах удирдлага нөлөөг үзүүлнэ гэжээ.

1937-5-4-нд УБХ-ын тэргүүлэгчдийн хурлаар нийслэл Улаанбаатар хотыг захирах яамны дүрмийг баталжээ.

Мөн дүрмийн 4-р бүлэгт

Хот захирах яамны дотоод зохион байгуулалт нь

- Хот сайжруулах хэлтэс /орон сууцны тасаг, түлээ мод бэлтгэх газартай/
- Захирах тушаах хэлтэс
- Санхүүгийн хэлтэс
- Цэргийн хэлтэс
- Ардын боловсролын хэлтэс
- Пионы /паспортын/ хэлтсүүдтэй байх.

Мөн шууд захирагдах орон нутгийн чанартай газрууд нь Амгаланбаатар хотын захиргаа, хороо хорьдын захиргаа хотын өнчин ядуусын тэтгэх газар, хүн эмнэлгийн салбарууд гэж заажээ.

1932 оны 8 дугаар сарын 22-нд Сайд нарын Зөвлөлийн 9 дугаар хурлын 3 дугаар зүйлээр Төв аймаг, Улаанбаатар хотын захиргааг салгаж байгуулахаар шийдвэрлэсэн юм.

1938 оны 04 дүгээр сарын 1-нд СнЗ-ийн хуралаар хот сайжруулах комиссын төслийг хэлэлцээд баталсан.

1939 оны 3 сард улсын 22 дугаар бага хурлын тогтоолоор “хотыг захирах яам” хэмээн нэрлэхийг “Улаанбаатар хотын захиргаа” хэмээн нэрлэх болсон.

1940 онд батлагдсан БНМАУ-ын үндсэн хуулиар “Улаанбаатар хотын бага хурлын тэргүүлэгчид” хэмээн тогтоосон.

1940-10-3-нд Сайд нарын Зөвлөлийн 50-р хурлын 8-р зүйлээр Улаанбаатар хотын хөдөлмөрчин ардын хурал ба хотын захиргааны дүрмийг баталжээ.

Мөн дүрмэнд хотын захиргааны дотоод зохион байгуулалтыг :

- Санхүүгийн хэлтэс
- Ардын гэгээрлийн хэлтэс
- Эрүүлийг хамгаалах хэлтэс
- Цэргийн хэлтэс
- Хот сайжруулах хэлтэс
- Аж ахуйн хэлтэс гэж тус тус байхаар тогтоожээ.

1953 онд Улаанбаатар хотын захиргааны зохион байгуулалт, орон тоо нь:

- Ерөнхий хэлтэс 1- 42
- Санхүүгийн хэлтэс 1- 26

- Гэгээрлийн хэлтэс 1- 9
- Төлөвлөгөөний комисс 1-19
- Эрүүлийг хамгаалах хэлтэс 1-8
- Цэргийн хэлтэс 1- 2
- Хот сайжруулах 1- 23

Бүгд 7-123 тус тус байсан байна

1952 оны 11 сарын 01-ээс Улаанбаатар хотын хөдөлмөрчдийн депутатуудын хурлын гүйцэтгэх захиргаа - хэмээх болсон. Бөгөөд дотоод бүтцийг нь : Бүгд 7-123 тус тус байсан байна

1957-7-6-нд Ардын Их Хурлын Тэргүүлэгчдийн 104-р зарлигаар үндсэн хуулийн зарим зүйлд өөрчлөлт оруулж аймгийн ба Улаанбаатар хотын хөдөлмөрчдийн депутатын хурлын гүйцэтгэх захиргаанд дор дурдсан хэлтсүүд байхаар тогтоожээ.Үүнд:

- Төлөвлөгөөний хэлтэс
- Хөдөө аж ахуйн хэлтэс
- Зохион зааварлах хэлтэс
- Санхүүгийн хэлтэс
- Эрүүлийг хамгаалах хэлтэс
- Соёлын хэлтэс
- Гэгээрлийн хэлтэс
- Ерөнхий хэлтэс

1961-11-24-нд Сайд нарын Зөвлөлийн 601-р тогтоолоор Улаанбаатар хотын гүйцэтгэх захиргааны соёлын хэлтэс, хөдөлмөрийн товчоо, тээврийн хэлтсийг татан буулгаж мөн захиргааны зохион байгуулалтыг:

- Хотын төлөвлөгөөний комисс
- Эрүүлийг хамгаалах газар
- Санхүүгийн хэлтэс
- Гэгээрлийн хэлтэс
- Цэргийн хэлтэс
- Зохион зааварлах хэлтэс

Ерөнхий хэлтэс гэж баталсан.

1962 онд Ардын депутатуудын хурлын гүйцэтгэх захиргаа хэмээх болсон.

БНМАУ-ын АИХ-ын Тэргүүлэгчдээс 1965 оны 04 сарын 14-ний өдөр гаргасан 79 дүгээр зарлигаар хороодыг татан буулгаж, Улаанбаатар хотод Сүхбаатар, Октябрь, Ажилчин, Найрамдал, гэсэн 4 районыг байгуулсан.

1965 оны 06 дугаар сарын 01-нд Сайд нарын Зөвлөлийн 601 дугаар тогтоолоор Улаанбаатар Хотын Ардын депутатуудын хурлын гүйцэтгэх захиргааны зохион байгуулалтыг

- Зохион зааварлах хэлтэс
- Санхүүгийн хэлтэс
- Гэгээрлийн хэлтэс
- Соёлын хэлтэс
- Ерөнхий хэлтэс
- Цэргийн хэлтэс
- Статистикийн товчоо
- Хөдөлмөр цалин хөлсний товчоо
- Төлөвлөгөөний комисс
- Иргэний хамгаалалтын штаб гэж батлаад орон тоог 60 нэгчээр баталжээ.

1965-7- 21-нд Сайднарын Зөвлөлийн 269-р тогтоолоор аймгууд болон хотын аюулаас хмгаалах хэлтэс, цагдан сэргийлэх хэлтсийг нэгтгэж, нийгмийг аюулаас хамгаалах хэлтэс болгон байгуулжээ.

1965-6-11-нд Сайд нарын Зөвлөлийн 190-р тогтоолоор Улаанбаатар хотын АДХ-ын гүйцэтгэх захиргааны зохион байгуулалтыг

- Зохион зааварлах хэлтэс
- Санхүүгийн хэлтэс
- Гэгээрлийн хэлтэс
- Соёлын хэлтэс
- Ерөнхий хэлтэс
- Цэргийн хэлтэс
- Статистикийн товчоо
- Хөдөлмөр цалин хөлсний товчоо
- Төлөвлөгөөний комисс
- Иргэний хамгаалалтын штаб гэж батлаад орон тоог 60 нэгчээр баталжээ.

1968-6-7-нд Сайд нарын Зөвлөлийн 185 дугаар тогтоолоор Улаанбаатар хотын захиргааны зохион байгуулалтыг

- Зохион зааварлах хэлтэс
- Төлөвлөгөөний комисс
- Санхүүгийн хэлтэс
- Ардын боловсролын хэлтэс
- Соёлын хэлтэс
- Их барилгын хэлтэс
- Аж ахуйн хэлтэс
- Хөдөлмөр цалин хөлсний товчоо
- Иргэний хамгаалатын штаб

Эрүүлийг хамгаалах газар гэж батлаад орон тоог 88 нэгчээр тогтоожээ

1975-2-27-нд Сайднарын Зөвлөлийн 104-р тогтоолоор Улаанбаатар хотын захиргааны зохион байгуулалтыг дор дурдсанаар баталжээ.

- а/ Зохион зааварлах хэлтэс
- б/ Санхүүгийн хэлтэс
- в/ Төлөвлөгөөний комисс
- г/ Хөдөлмөр, нийгэм хангамжийн хэлтэс
- д/ Статистикийн товчоо
- е/ Хөдөө аж ахуйн хэлтэс
- ж/ Эрүүлийг хамгаалах газар
- з/ Ардын боловсролын хэлтэс
- и/ Соёлын хэлтэс
- к/ Цэрэг иргэний хамгаалалтын хэлтэс
- л/ Аж ахуйн хэлтэс орон тоог 89 нэгчээр тогтоожээ.

1978-9-11-нд Сайд нарын зөвлөлийн 294-р тогтоолоор Улаанбаатар хотын АДХ-ын гүйцэтгэх захиргааны орон тоог 102 нэгжээр, зохион байгуулалтыг

- а/ Зохион зааварлах хэлтэс
- б/ Санхүүгийн хэлтэс
- в/ Төлөвлөгөөний комисс
- г/ Статистикийн товчоо
- д/ Ардын боловсролын хэлтэс

е/ Хөдөлмөр нийгэм хангамжийн хэлтэс /гадаадын харьяат иргэдийн хөдөлмөр эрхлэлтийн асуудал хариуцах тасагтай/

ж/ Орон сууц, нийтийн үйлчилгээний хэлтэс

з/ Цэрэг иргэний хамгаалалтын хэлтэс

и/ Их барилгын хэлтэс

к/ Иргэний гэр бүлийн байдлыг бүртгэх хэлтэс

л/ Соёлын хэлтэс

м/ Эрүүлийг хамгаалах газар

н/ Хөдөө аж ахуйг удирдах газар

о/ Аж ахуйн хэлтэстэйгээр баталжээ.

1989 оны 06 дугаар сарын 22-ний өдрийн Сайд нарын Зөвлөлийн 152 дугаар тогтоооор Улаанбаатар Хотын Ардын депутатуудын хурлын Гүйцэтгэх захиргааны зохион байгуулалтыг дарга 1, нэгдүгээр орлогч 1, Орлогч дарга 1, /Нийгэм соёл эрхэлсэн, барилгын асуудал эрхэлсэн, орон сууц, нийтийн аж ахуй, хот тохижуулах эрхэлсэн/ хариуцлагатай нарийн бичиг 1 тус тус батлаад аппаратын бүтэцийг нь

Зохион зааварлах хэлтэс

Төлөвлөгөө, Эдийн засгийн хэлтэс

Санхүүгийн хэлтэс/ хянан байцаах тасагтай/

Хөрөнгө оруулалтын хэлтэс

Хөдөлмөр зохицуулах товчоо

Цэргийн хэлтэс

Аж ахуйн хэлтэс

Хууль зүй арбитрын хэлтэс Соёлын хэлтэс

Орон сууц хуваарилалтын тасагтай байхаар тогтсон

Улаанбаатар хотын Ардын депутатуудын хурлын гүйцэтгэх захиргааны харьяанд

Ардын боловсролын хэлтэс

хуйн үйлчилгээний Удирдах газар

Байгаль Орчныг хамгаалах газар

Орон сууц, нийтийн аж ахуйг удирдах газар

Тээврийг удирдах газар

Хот тохижуулах газар

Ус сувгийн ашиглалтыг Удирдах газар

Хөдөө аж ахуйг удирдах газар

Телефон радио, ашиглалтын хороо

Эрүүлийг хамгаалах газар

Нийтийн хоолны удирдах газар

Биеийн тамир спортын газар

Аж үйлдвэрийн бараа худалдааны нэгдэл зэргийг ажилуулахаар тогтоосон

1989 оноос өмнө аймаг, хотын хурал, гүйцэтгэх засаглал/ хоёр/ нь нэг даргатай байсан ба 1989 оноос хойш Монгол Улсын аймаг, хотын хурал биеэ даан /орон тооны бус/ даргатай, тэргүүлэгчидтэй болжээ.

1989-1990 Улаанбаатар хотын Ардын Депутатуудын хурлын Тэргүүлэгчдийн хурал 225 депутат, 15 тэргүүлэгчтэй байсан. 1990 оны 01 дүгээр сараас УБХ-ын Ардын хурал гэх болсон. 1990 оны 07 дугар сар хүртэл ажиллаж байсан тэр үед хурал 225 депутат, 15 тэргүүлэгчтэй байв.

Сайд нарын зөвлөлийн 1990 оны 06 дугаар сарын 08-ны 297 дугаар тогтоолоор УБХ-ын АДХГЗ-ны Удирдлагын орон тоог дарга 1, нэгдүгээр орлогч дарга 1, орлогч дарга 4 байхаар тогтоов.

Улаанбаатар хотын Ардын Депутатуудын Хурлын гүйцэтгэх захиргааны аппаратын бүтцийг тогтоосон.

Нийгэм, Эдийн засгийн хөгжлийн хэлтэс

Хүн ам зүй, Хөдөлмөрийн хэлтэс

Санхүүгийн хэлтэс

Хот байгуулалтын хэлтэс

Цэрэг Иргэний хамгаалалтын хэлтэс

Материал хангамжийн хэлтэс

Хэрэг эрхлэх хэлтэс

Орон сууц хувиарлалтын тасаг гэж байсан.

1992 оны 25-р тогтоолыг үндэслэн Нийслэл хотын 4 районыг 6 болгож, Хотын АДХ-ын гүйцэтгэх захиргааг Нийслэл хотын Засаг даргын тамгын газар болгон орон тоо зохион байгуулалтанд доорхи өөрчлөлтийг хийжээ. Үүнд

Удирдлагын хэлтэс

Засаг захиргааны хэлтэс

Санхүүгийн хэлтэс

Цэрэг Иргэний хамгаалалтын хэлтэс
Нийгэм эдийн засгийн бодлогын хэлтэс

Хүн амын бодлогын хэлтэс

Үйлдвэрлэл үйлчилгээний хэлтэс

Статистик мэдээллийнэ хэлтэс

Хянан байцаах хэлтэс

Орон сууц хувиарлалтын хэлтэс

Төлөөлөгчдийн хурлын ажлын алба гэсэн үндсэн зохион байгуулалтай болжээ.

Монгол Улсын Засгийн газрын 1992 оны 09 дүгээр сарын 11-ний өдрийн 25 дугаар тогтоолоор Монгол улсын /шинэ/ Үндсэн хуулийн жаран нэгдүгээр зүйлийн 4, Засаг захиргаа , нутаг дэвсгэр нэгж, түүний удирдлагын тухай" хуулийн хорин наймдугаар зүйлийн 1, 3 дугаар заалтыг үндэслэн Нийслэлийн Удирдлагын Засаг даргаас гадна Засаг даргын орглогч 4, Тамгын газрын дарга бөгөөд Засаг захиргааны хэлтсийн дарга 1 байх, нийслэлийн Засаг даргын Тамгын газрын бүтцийг дорь дурьдсан хэлтэс тасагтай байхаар тогтоов. Үүнд:

Засаг захиргааны хэлтэс

Санхүүгийн хэлтэс

Цэрэг иргэний хамгаалалтын хэлтэс

Статистик мэдээлэлийн хэлтэс /тооцоолох төвтэй/

Нийгэм, эдийн засгийн бодлогын хэлтэс

Үйлдвэрлэл, үйлчилгээний хэлтэс

Хүн амын бодлого, хөдөлмөрийн хэлтэс

Хянан байцах хэлтэс

Орон сууц хувиарлалтын тасаг

Нийслэлийн Засаг даргын дэргэд дор дурьдсан газар, хэлтэс алба байхаар тогтоосон Үүнд:

Хот байгуулалт, төлөвлөлтийн газар

Барилга, хөрөнгө оруулатын газар

Цагдаагийн газар

Байгаль орчны газар

Хот тохижуулах газар

Хүнс, хөдөө аж ахуйн газар

Шинжлэх ухаан, боловсролын газар

Эрүүл мэндийн газар

Соёл, олон түмний ажлын хэлтэс

Залуучууд, спортын хороо

Хууль зүйн газар

Өмчийн газар

Татварын алба эдгээ болно. Ийнүү орон нутгийн удирдлагын тогтолцоо 1992 онд батлагдсан үндсэн хуулиар цоо шинэ бүтэцтэйгээр хуульчлагдсан билээ. Үндсэн хуулийн Дөрөвдүгээр бүлгийн тавин есдүгээр зүйлд" Монгол Улсын Засаг захиргаа, нутаг дэвсгэрийн нэгжийн удирдлага нь нутгийн өөрөө удирдах ёсыг төрийн удирдлагатай хослуулах үндсэн дээр хэрэгжинэ гэж заасан билээ.

1994 оны 07 дугаар сарын 07-ний өдрийн Монгол Улсын Их хуралаар "Нийслэлийн эрх зүйн байдлын тухай хууль батлагдсан.

Улаанбаатар хотын Захирагчийн ажлын албаны тухай "Монгол улсын Засгийн газрын 1994 оны 12 дугаар сарын 28-ны өдрийн 229 дүгээр тогтоолоор Улаанбаатар хотын Захирагчийн ажлын албыг тусд нь зохион байгуулан ажилуулах болсон нь засаг захиргаа, аж ахуйн үйлчилгээний ажлын ялгаа заагийг тогтооход чухал ач холбогдолтой болсон.

Нийслэлийн засаг даргын /ажлын алба бую/ Тамгын газар нь

Засаг захиргааны хэлтэс

Санхүүгийн хэлтэс

Цэрэг, Иргэний хамгаалалтын хэлтэс

Эдийн засаг, нийгмийн бодлогын хэлтэс

Хянан байцаах хэлтэс

Статистик мэдээллийн хэлтэстэйгээр ажиллаж байв.

Нийслэлийн Засаг даргын Тамгын газрын бүтцийг шинэчлэн тогтоох тухай" Монгол Улсын Засгийн газрын 1996 оны 10 дугаар сарын 24-ний өдрийн 263 тоот тогтоолоор Нийслэлийн Удирдлагыг Засаг даргаас гадна Засаг даргын орлогч 1, Засаг даргын Тамгын газрын бүтцийг доорхи байдлаар тогтоосон.

Үүнд: Төрийн Захиргааны удирдлагын хэлтэс

Стратегийн бодлого төлөвлөлтийн хэлтэс

Санхүү, эдийн засгийн бодлогын хэлтэс

Нийгмийн бодлогын хэлтэстэй байхаар тогтоосон.

1997 оны 12 дугаар сарын 24-ний өдрийн 246 дугаар тогтоолоор "Гадаад харилцааны хэлтсийг нэмж байгуулсан.

1998 оны 27 дугаар тогтоолоор Статистик мэдээлэл Судалгааны алба, 124 дүгээр тогтоолоор "Архивын алба" 1999 оны 206 дугаар тогтоолоор "Цэрэг Иргэний хамгаалалтын штаб" гэсэн хэрэгжүүлэгч агентлагуудыг байгуулсан.

Монгол Улсын Засгийн газрын 2000 оны 11дүгээр сарын 29-ний өдрийн 185 дугаар тогтол гарч Нийслэлийн Засаг даргын Тамгын газрын бүтцийг нь:

Төрийн захиргааны удирдлагын хэлтэс

Эдийн засаг, стратегийн бодлогын хэлтэс

Санхүүгийн бодлогын хэлтэс

Нийгмийн хөгжлийн бодлогын хэлтэс

Хууль зүйн хэлтэс

Гадаад харилцаа хамтын ажиллагааны хэлтэстэй байхаар тогтоож, Нийслэлийн Засаг даргын Тамгын газрын дэргэд Төрийн захиргааны даргын үүргийг давхар хариуцуулсан.

Монгол Улсын Засгийн газрын 2003 оны 09 дүгээр сарын 08-ний өдрийн 201 дүгээр тогтоолоор Нийслэлийн Засаг даргын тамгын газрын бүтцийг нь:

Төрийн Захиргаа хууль зүйн хэлтэс

Стратеги бодлого, төлөвлөлтийн хэлтэс

Санхүү, эдийн засаг, төрийн сангийн хэлтэс

Нийгмийн хөгжлийн бодлогын хэлтэс

Гадаад харилцаа, хамтын ажиллагааны хэлтэс

Цэргийн болон гамшгаас хамгаалах штаб НЗДТГ-ын орон тооны дээд хязгаарыг 60 хүртэл тогтсон.

2004 оны Засгийн газрын 182 дугаар тогтоолоор Нийслэлийн Засаг даргын Тамгын газрын бүтцийг нь: Төрийн захиргааны удирдлагын хэлтэс /Олон нийттэй харилцах албатай/

Хотын хөгжлийн бодлого төлөвлөлтийн хэлтэс

Санхүү эдийн засаг, төрийн сангийн хэлтэс

Нийгмийн хөгжлийн хэлтэс

Гадаад харилцаа, хамтын ажиллагааны хэлтэс

Цэргийн штаб

Хууль зүйн хэлтэс

Хяналт шинжилгээ үнэлгээний хэлтэс гэсэн 8 хэлтэс 75 хүртэл орон тоотойгоор ажилласан.

Монгол Улсын Засгийн газрын 2005 оны 1 дүгээр сарын 19-нд 15 дугаар тогтоолоор Нийслэлийн Засаг даргын Тамгын газрын бүтцийг нь:

Төрийн захиргааны удирдлагын хэлтэс /олон нийттэй харилцах болон хяналт-шинжилгээ үнэлгээний албатай/

Хотын хөгжлийн бодлого төлөвлөлтийн хэлтэс

Нийгмийн хөгжлийн хэлтэс

Санхүү, эдийн засаг, төрийн сангийн хэлтэс

Хууль зүйн хэлтэс

Гадаад харилцаа, хамтын ажиллагааны хэлтэс

Цэргийн штаб зэрэг 7 хэлтэс 70 орон тоотой баталсан.

Монгол Улсын Засгийн газрын 2005 оны 15 дугаар тогтоолыг үндэслэн "Нийслэлийн Засаг даргын 22 тоот захирамжаар Захирагчийн Ажлын албаны бүтцийг шинэчлэн тогтоосон Захирагчийн ажлын алба нь :

а/ Инженерийн байгууламжийн хэлтэс

б/ Үйлдвэрлэл үйлчилгээний хэлтэс

в/ Хот нийтийн аж ахуйн хэлтэс

г/ Аялал жуулчлалын хэлтэстэйгээр ажиллаж байна.

Монгол Улсын Засгийн газрын 2008 оны 12 дүгээр сарын 24-нд 68 дугаар тогтоолоор Нийслэлийн Засаг даргын Тамгын газрын бүтцийг нь: Нийслэлийн Засаг дарга бөгөөд Улаанбаатар хотын захирагч, Нийслэлийн Засаг даргын орлогч /Санхүү, эдийн засгийн асуудал хариуцсан/ Нийслэлийн Засаг даргын орлогч /Барилга, хот байгуулалт, дэд бүтцийн асуудал хариуцсан/ Нийслэлийн Засаг даргын орлогч / Нийгмийн хөгжлийн асуудал хариуцсан/ Нийслэлийн Засаг даргын орлогч Үйлдвэрлэл, экологийн асуудал хариуцсан/ Нийслэлийн Засаг даргын Тамгын газрын зохион байгуулалтыг нь

Төрийн захиргааны удирдлагын хэлтэс

Санхүү, төрийн сангийн хэлтэс

Нийгмийн хөгжлийн хэлтэс

Хотын хөгжлийн бодлогын хэлтэс

Үйлдвэрлэлийн хэлтэс

Гадаад харилцаа, хамтын ажиллагааны хэлтэс

Хууль зүйн хэлтэс

Хяналт шинжилгээ, үнэлгээний хэлтэс

Цэргийн штаб

Хэвлэл, мэдээллийн алба зэрэг 85 орон тоотойгоор баталсан бүтэцээр одоог хүртэл ажиллаж байна.